

باسمه تعالی

نظریه بند «ج» از ماده واحده قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۰ بهمن ۱۳۶۴ شمسی و بند ششم از ماده دوم قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۲۸ تیر ۱۳۶۷ شمسی فصل اول قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۲ آبان ۱۳۰۹ شمسی و نظام نامه اجرایی آن و بنا به پیشنهاد معاون پژوهشی سازمان میراث فرهنگی کشور.

اثر فرهنگی، تاریخی «خانه صلح جو» که مشخصات آن بقرار زیر است:

موقعیت جغرافیایی: استان آذربایجان شرقی، تبریز، خیابان تربیت، کوچه کرباسی، پلاک ۲۷

قدمت: قاجار

میزات

به شماره ۹۴۷۸ در تاریخ ۱۴/۵/۱۳۸۲ در فهرست آثار ملی ثبت گردید.

سید محمدبختی
رئیس سازمان میراث فرهنگی کشور

حلیل گلشن
معاون پژوهشی

- ۳- جناب آقای دکتر اسماعیل جبارزاده نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۴- جناب آقای دکتر علی اصغر شعر دوست نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۵- جناب آقای میر طاهر موسوی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۶- جناب آقای میر علی اشرف عبدا... پوری حسینی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۷- سازمان محترم ثبت اسناد و املاک کشور
- ۸- مدیریت محترم دفتر امور فرهنگ و هنر جوانان و تربیت بدنی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ۹- اداره کل محترم مسکن و شهرسازی استان آذربایجان شرقی جهت رعایت حفاظت در طرحهای جامع و تفصیلی
- ۱۰- اداره محترم ثبت شهرستان تبریز
- ۱۱- نیروی انتظامی محترم شهرستان تبریز
- ۱۲- دادگستری محترم شهرستان تبریز
- ۱۳- شهرداری محترم شهرستان تبریز
- ۱۴- معاونت محترم پژوهشی برای اطلاع به انضمام حکم ثبت
- ۱۵- معاونت محترم حفظ و احیاء برای تهیه ، ضوابط حریم و اقدامات لازم دیگر
- ۱۶- معاونت محترم معرفی و آموزش
- ۱۷- دفتر محترم امور حقوقی و بین الملل
- ۱۸- مدیریت محترم میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی به انضمام تصویر حکم ثبت اثر جهت اطلاع و رعایت قوانین و ضوابط مربوط و اعلام به مالک
- ۱۹- مدیریت محترم پاسداران میراث فرهنگی
- ۲۰- روابط عمومی محترم جهت انعکاس در روزنامه های کثیرالانتشار کشور حسب مفاد قانونی

استان: آذربایجان شرقی

شهرستان: تبریز

ردیف	نام اثر	و ا ق ع د ر	شماره ثبت	شماره
۱	نمونه حاج محمد قالی	تبریز - خیابان دارایی - دکان حاج شیخیا - زوبروی مجموعه حاج شیخیا	۹۴۰۹	فاجاریه
۲	خانه خانلی	تبریز - خیابان ارتش خاموش - کوچه صدر بن بهمن خانلی - پلاک ۵۰	۹۴۱۰	لواحد صفویه - اوایل قاجار
۳	خانه علی مسجو	تبریز - خیابان ارتش خاموش - کوچه صدر - بن بهمن علی مسجو - پلاک ۵۰	۹۴۱۱	فاجاریه
۴	مسجد آیت الله خسروشاهی	تبریز - خیابان دارایی کون زاننده پناه فروشان	۹۴۱۲	فاجاریه
۵	نمونه حاج صفر علی	تبریز - خیابان دارایی - دکان حاج شیخیا - زاننده جدید - زوبروی مجموعه حاج شیخیا	۹۴۱۳	فاجاریه
۶	خانه حاج شریخ	تبریز - خیابان جمهوری اسلامی - کوچه شهید بهمنیاری - جنب پیمه ایران - پلاک ۷	۹۴۱۴	فاجاریه
۷	خانه نیکدل	تبریز - خیابان امام خمینی (ره) - خیابان مقصدیه - پلاک ۷	۹۴۷۰	فاجاریه
۸	خانه معبودی	تبریز - میدان معلم - خیابان شهید سلیمانپور (کلیبریز) - جنب محل جدید - مسجد قلیچیکار - پلاک ۹	۹۴۷۱	فاجاریه
۹	(خانه حسن زاده (پاشا)	تبریز - خیابان پانزهار - کوچه مائشلی - پلاک ۱۷	۹۴۷۲	فاجاریه
۱۰	خانه صالح جو	تبریز - خیابان تربیت - کوچه کرمانی - پلاک ۲۷	۹۴۷۸	فاجار

سازمان میراث فرهنگی کشور

شورای ثبت آثار ملی منطقه شمال غرب

نام اثر : خانه صلح جو

نام شهرستان : تبریز

میراث فرهنگی استان : آذربایجان شرقی

تاریخ: ۸۲/۴/۱۹

شماره: ۱۳۷-۱۱۷-۱۰۵۳

پایت -----

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پیشانی

معاونت محترم پژوهشی سازمان

جناب آقای گلشن

باسلام. احتراماً، شورای منطقه شمال غرب کشور طی جلسه مورخه ۸۲/۴/۱۹ با حضور اعضا محترم مجموعه تاریخی، فرهنگی شیخ صفی الدین اردبیلی برگزار گردید و پرونده های ارسالی به دبیرخانه را کارشناسان محترم شورا مورد بررسی قرار داده و در نهایت ۳۸ اثر فرهنگی تاریخی مورد تأیید شورای ثبت منطقه قرار گرفت که لیست آثار و پرونده های مربوطه به پیوست جهت انجام مراحل بعدی ثبت به شورای ثبت سازمان ارسال میگردد.

اکبر تقی زاده اصل

رئیس شورای ثبت منطقه شمال غرب

۹۴۷۸

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری، روبروی مسجد جامع، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

تلفن ۵۲۱۶۴۵۴ - ۵۲۱۸۲۸۵ - ۵۲۱۷۹۵۲

فاکس ۵۲۱۷۶۸۲ کد و صندوق پستی ۵۱۳۳۵/۹۹۳

صور تجلسه شورای ثبت منطقه شمال غرب کشور

پرونده اثر تاریخی فرهنگی :خانه صلح جو (مقانیان).....واقع در
استان آذربایجان شرقی ... شهرستانتبریز.....شهر.....تبریز.....بخش.....
دهستانروستاخیابان.....تربیت.....کوچه ..کرباسی...
پلاک۲۷.....مربوط به دورهقاجاریه..... با
مالکیتشخصی..... که توسط اداره کل میراث فرهنگی
...استان آذربایجان شرقیجهت ثبت در فهرست آثار ملی ایران پیشنهاد شده است در
جلسه مورخه ۸۲/۴/۱۹ توسط اعضای شورای ثبت منطقهشمالغرب کشوربررسی و
پاکد..... مورد تأیید قرار گرفت و برای انجام مراحل بعدی به دبیرخانه شورای ثبت سازمان ارسال
می گردد

«اعضاشورا»

آقایان :

- ۱- اکبر تقی زاده اصل
- ۲- بهروز عمرانی
- ۳- کریم حاجی زاده
- ۴- محمد بهرام زاده
- ۵- عبدالرحمن وهاب زاده
- ۶- حسین رزاقی
- ۷- حسین چیت سازان
- ۸- امیر الهی
- ۹- ساعد هدایی
- ۱۰- محمد رحمت پور

مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی - رئیس شورا

عضو شورا مدیر میراث فرهنگی استان آذربایجان غربی

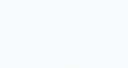
عضو شورا مدیر میراث فرهنگی استان اردبیل

عضو شورا مدیر میراث فرهنگی استان زنجان

کارشناس شورا

کارشناس شورا

کارشناس شورا

کارشناس حقوقی شورا

دبیر شورا

تاریخ: ۱۹/۱۲/۱۳۹۵
شماره: ۲۲۵/۱۳۱۱/۱۳۹۵
پست: ۲۱

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پیشانی

سرکارخانم / جناب آقای صلح جو مالک محترم اثر تاریخی: خانه صلح جو (مقانیان)

واقع در: تبریز خیابان تربیت کوچه کرباسی پلاک ۲۷

آدرس پستی آقای صلح جو: تهران صندوق پستی ۱۳۹/۱۳۹۶۵ آقای صلح جو

با عنایت به مطالعات کارشناسی اداره کل / مدیریت میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی اثر تاریخی

فوق از نظر ویژگیهای تاریخی، هنری، معماری و فرهنگی واجد شرایط ثبت در فهرست آثار ملی ایران می باشد.

بدینوسیله در اجرای ماده پنج آئین نامه اجرایی قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹ شمسی موضوع به جنابعالی ابلاغ می شود تا چنانچه به تصمیم این اداره کل اعتراض دارید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ رویت این نامه اعتراض خود را مستنداً و به صورت مکتوب به این اداره کل / مدیریت اعلام فرمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد. ضمناً مالکین و متصرفین قانونی آثاری که در فهرست آثار ملی به ثبت می رسد، از حمایتهای قانونی ذیل برخوردار می شوند.

الف: بنا و اماکن ثبت شده از پرداخت مالیات متعلق به درآمدهای حاصل از آنها معاف می شوند...

ب: بناها و اماکنی که در فهرست آثار ملی ثبت می شوند از پرداخت هر گونه عوارض شهرداری معاف می شوند.

ج: در صورت ثبت اماکن در فهرست آثار ملی این اداره کل علاوه بر مساعدت فنی و کارشناسی در حفاظت و تعمیرات بناها قسمتی از هزینه های مربوطه را متقبل خواهد شد.

د: متصرف و مالک قانونی بنا یا اثری که در فهرست آثار ملی ثبت می شود می تواند حق مالکیت یا تصرف خود را حفظ کنند.

رونوشت: دبیرخانه شورای ثبت سازمان
دبیرخانه شورای ثبت منطقه شمالغرب - رحمت پور

۹۴۷۸

اکبر تقی زاده اصل
مدیر کل اداره میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری، روبروی مسجد جامع، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

کد و صندوق پستی ۵۱۳۳۵/۹۹۳ تلفن ۵۲۱۷۹۵۲-۵۲۱۸۲۸۵-۵۲۱۶۴۵۴ فاکس ۵۲۱۷۶۸۲

۱. اوضاع جغرافیایی و تاریخی شهر تبریز:

تبریز در ۲۸ درجه و ۸ دقیقه عرض شمالی و ۴۶ درجه و ۱۵ دقیقه طول شرقی، بر گوشه شمال شرقی دشتی به وسعت ۲۰۰۰ کیلومتر مربع، به ارتفاع تقریبی ۱۳۵۰ متر از سطح دریا قرار گرفته است. این دشت محصور در میان کوهها و تپه‌ها با شیب ملایمی تا دریاچه اورمیه در مغرب ادامه می‌یابد. بلندترین کوه نزدیک به تبریز سهند است که در ۵۰ کیلومتری جنوب آن قرار گرفته است. در شمال تبریز، کوه سرخاب در جهت شرقی غربی و به موازات سهند به ارتفاع ۱۸۰۰ متر از سطح دریا کشیده شده است. رودخانه آجی چای (تلخه رود) از شمال شهر در میان تنگه کوهستانی عینالی (پشت کوه سرخاب) جریان داشته که پس از طی مسافتی در بخش غربی شهرستان تبریز به دریاچه اورمیه می‌ریزد. رودخانه مهران رود یا میدان چایی که سرچشمه اش رودخانه لیقوان است از وسط شهر گذشته در حوالی فرودگاه تبریز به آجی چای می‌پیوندد. در روزگاران قدیم آب چشمه‌ها و قنات‌ها و آب رودخانه میدان چایی باغها و اراضی و منازل تبریز را مشروب می‌ساختند.

تبریز یا توریز یکی از شهرهای کهنسال ایران است و تا این اواخر این شهر با استناد به کتیبه سارگن نوم پادشاه آشور به سال ۷۱۴ ق. م می‌رسید ولی در حفاریهای باستان شناسی اطراف مسجد کبود آثاری از قبرستان نوره آهن بدست آمده است. (این حفاری‌ها توسط میراث فرهنگی کشور از سال ۱۳۷۸ شروع شده و تا کنون توانسته قبرهای زیادی را از نوره‌های آهن ۱-۲-۳ بدست آورد.) با توجه به این یافت‌های باستان شناسی، شروع تاریخ تبریز را به ۲۵۰۰ سال پیش نسبت داد.

در سالهای ۲۲۴ و ۳۳۴ ه. ق. زلزله‌های وحشتناکی تبریز را ویران کرد و از سال ۴۴۶ به بعد سلجوقیان بر تبریز مسلط شدند. پس از حملات مغول، تبریز به دست آباقاخان (۶۸۰ - ۶۶۳) پایتخت رسمی ایلخانان شد. در زمان سلطان محمود غازان خان (۶۹۳) تبریز به منتهی درجه عظمت و آبادانی رسید. مسجد علیشاه و ربیع رشیدی و شنب‌غازان در این نوره ساخته شد. پس از مغولها و ایلخانان، تبریز در عصر جالایریان و ترکمانان و صفویه پایتخت رسمی گردید. این شهر چندین بار به وسیله زلزله‌های وحشتناک (۱۰۵۰ - ۱۱۹۳) ه. ق. به کلی ویران شد در عصر قاجاریه ولیعهد نشین گردید. همچنین تبریز در انقلاب مشروطه و سرنگونی استبداد نقش مهمی را ایفا نمود.

۲. موقعیت بنا:

تبریز، خیابان تربیت، کوچه کرباسی، پلاک ۲۷.

۳. شرح مختصری از بنا و مشخصات فنی بنا:

این بنا یکی از خانه های قدیمی موجود در بافت تاریخی شهر تبریز می باشد که مالک اولیه آن آقای ممقانیان (کلکته چی) یکی از تجار معروف چای این شهر بوده است. خانه شامل دو حیاط اندرونی و بیرونی می باشد.

ورودی اصلی این بنا از کوچه فرعی منتهی به کوچه کرباسی است که پس از گذر از یک هشتی از طریق دو دالان وارد طنبی بخش اندرونی و حیاط بخش بیرونی می شود و پس از ورود به این حیاط از طریق ورودیهای جداگانه وارد فضاهای مختلفی از جمله زیرزمینهای چهار طرف ساختمان و طنبی ها و اتاقهای جانبی و دسترسیمهای فضاهای طبقه فوقانی می شود.

این مجموعه جزء نادر مجموعه هایی است که حیاط بیرونی آن در هر چهار طرف دارای فضاهای معماری می باشد از جمله این فضاها می توان به سه طنبی در اضلاع شمالی، جنوبی و غربی می باشد که هر طنبی دارای ورودی مستقل و دو گوشوار است که در طبقه فوقانی این گوشوارها دو اتاق با ورودیهای مستقل از فضاهای پایین به چشم می خورند.

۵. نوع مالکیت بنا:

مالکیت بنا خصوصی است که مالک اولیه آن آقای ممقانیان و مالک فعلی آن آقای صلح جو می باشد.

۶. قدمت بنا:

احداث بنا را بر طبق شواهد معماری موجود و نمونه آجرکاریهای آن به دوره قاجاری نسبت می دهند.

۷. نوع بهره برداری و خصوصیات بارز بنا :

این بنا دارای کاربری مسکونی بوده است که در حدود ۳۰ سال متروک و خالی از سکنه مانده است. و کاربری فرهنگی یا مسکونی برای آن پیشنهاد می شود.

طراح بنا هر قسمتی از بنا را بوسیله یک ورودی مجزا از سایر بخشها جدا نموده است. در این خانه بخشهای مختلف طبقات (همکف، اول و زیرزمین) دارای اختلاف ترازهایی نسبت به همدیگر که گاه تا ۱/۵ متر میرسد، می باشد.

زیرزمین ضلع غربی بنا دارای خصوصیات بارزتری از سایر زیرزمینهاست و دارای الگوی شکم دریده با حوض سنگی به فرم بیضی شکل می باشد. حیاط بیرونی ساختمان نیز دارای حوضی سنگی در مرکز حیاط می باشد. آب انبار این بنا در ضلع شرقی حیاط بیرونی قرار دارد.

۸. تزئینات بکار رفته :

الف : نماهای آجری با طرحهای مختلف و ستوری های بالای پنجره های در برخی از فضاها.

ب : زیرزمین بخش غربی ساختمان دارای تزئینات گچبری بالای دربها و تزئینات ساده گچی بر روی سقف.

۹. اقدامات انجام شده :

حدود ۳۰ سال است که این خانه به حالت متروک و خالی از سکنه باقی مانده است.

۱۰. توضیحات ضروری و اختصاصی بنا :

می توان گفت که این بنا نمونه ای از معماری دوران گذر از قاجار به پهلوی می باشد.

۱۱. اقدامات انجام گرفته در گذشته بر روی بنا :

طبق شواهد موجود در دوره پهلوی بر روی این بنا تغییرات و الحاقاتی انجام گرفته است.

خانه صلح جو - تبریز

۲. موقعیت بنا :

تبریز، شیابان تربیت، کوچه کریاسی، پلاک ۲۷.

۳. شرح مختصری از بنا و مشخصات فنی بنا :

این بنا یکی از خانه های قدیمی موجود در بافت تاریخی شهر تبریز می باشد که مالک اولیه آن آقای ممقانیان (کلکته چی) یکی از تجار معروف چای این شهر بوده است. خانه شامل دو حیاط اندرونی و بیرونی می باشد. ورودی اصلی این بنا از کوچه فرعی منتهی به کوچه کریاسی است که پس از گذر از یک هشتی از طریق دو دالان وارد طبقه بخش اندرونی و حیاط بخش بیرونی می شود و پس از ورود به این حیاط از طریق ورودیهای جداگانه وارد فضاهای مختلفی از جمله زیرزمینهای چهار طرف ساختمان و طبقه ها و اتاقهای جانبی و دسترسیمهای فضاهای طبقه فوقانی می شود. این مجموعه جزء نادر مجموعه هایی است که حیاط بیرونی آن در هر چهار طرف دارای فضاهای معماری می باشد از جمله این فضاها می توان به سه طبقه در اضلاع شمالی، جنوبی و غربی می باشد که هر طبقه دارای ورودی مستقل و دو گوشوار است که در طبقه فوقانی این گوشوارها دو اتاق با ورودیهای مستقل از فضاهای پایین به چشم می خورند.

۴. نوع مالکیت بنا :

مالکیت بنا خصوصی است که مالک اولیه آن آقای ممقانیان و مالک فعلی آن آقای صلح جو می باشد.

۵. قدمت بنا :

احداث بنا را بر طبق شواهد معماری موجود و نمونه آجرکاریهای آن به دوره قاجاری نسبت می دهند.

۹۴۷۸

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

خانه صلح جو - تبریز

۳

۷. نوع بهره برداری و خصوصیات بارز بنا :

این بنا دارای کاربری مسکونی بوده است که در حدود ۳۰ سال متروک و خالی از سکنه مانده است. و کاربری فرهنگی یا مسکونی برای آن پیشنهاد می شود.
طراح بنا هر قسمتی از بنا را برسپله یک ورودی مجزا از سایر بخشها جدا نموده است. در این خانه بخشهای مختلف طبقات (همکف، اول و زیرزمین) دارای اختلاف ترازهایی نسبت به هم دیگر که گاه تا ۱/۵ متر میرسد، می باشد.
زیرزمین ضلع غربی بنا دارای خصوصیات پارژتوری از سایر زیرزمینهاست و دارای الگوی شکم دریده یا حوض سنگی به فرم بیضی شکل می باشد. حیاط بیرونی ساختمان نیز دارای حوضی سنگی در مرکز حیاط می باشد. آب انبار این بنا در ضلع شرقی حیاط بیرونی قرار دارد.

۸. تزئینات بکار رفته :

الف : نماهای آجری با طرحهای مختلف و ستوری های بالای پنجره های در برخی از فضاها.
ب : زیرزمین بخش غربی ساختمان دارای تزئینات گچبری بالای درها و تزئینات ساده گچی بر روی سقف.

۹. اقدامات انجام شده :

حدود ۳۰ سال است که این خانه به حالت متروک و خالی از سکنه باقی مانده است.

۱۰. توضیحات ضروری و اختصاصی بنا :

می توان گفت، که این بنا نمونه ای از معماری نوران گذر از قاجار به پهلوی می باشد.

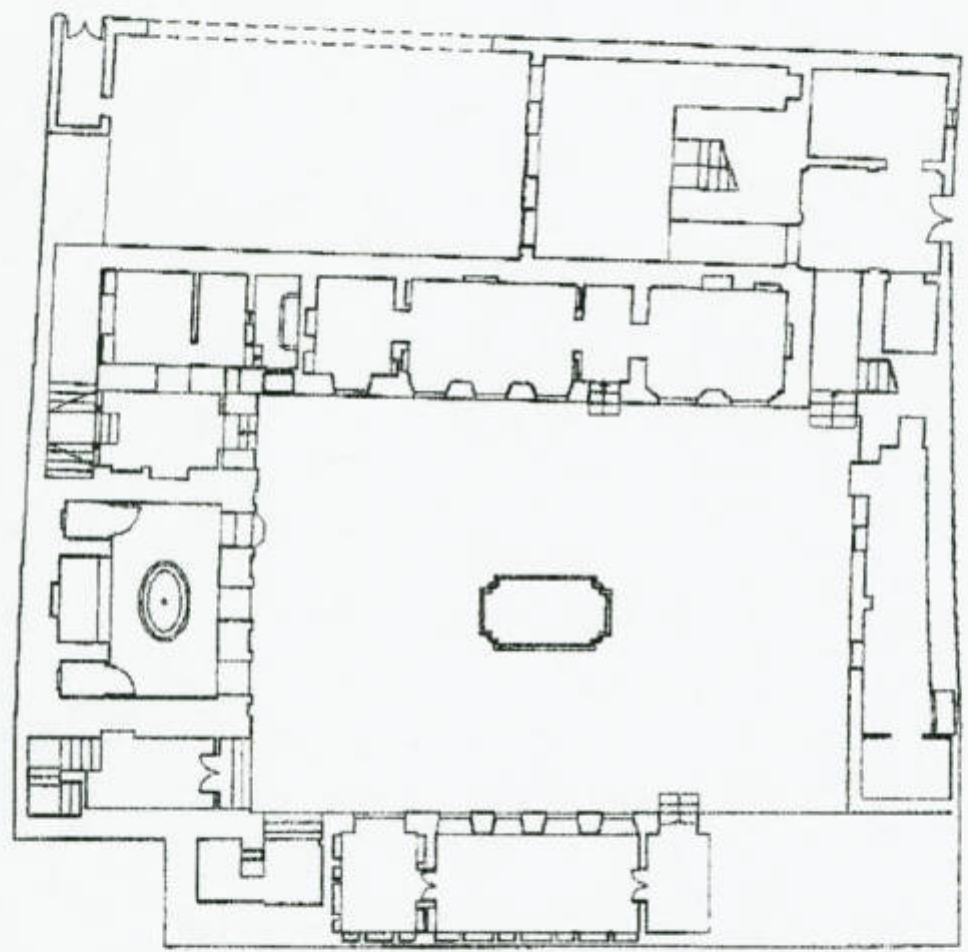
۱۱. اقدامات انجام گرفته در گذشته بر روی بنا :

طبق شواهد موجود در نوره پهلوی بر روی این بنا تغییرات و الحاقاتی انجام گرفته است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

خانه صلح جو - تبریز

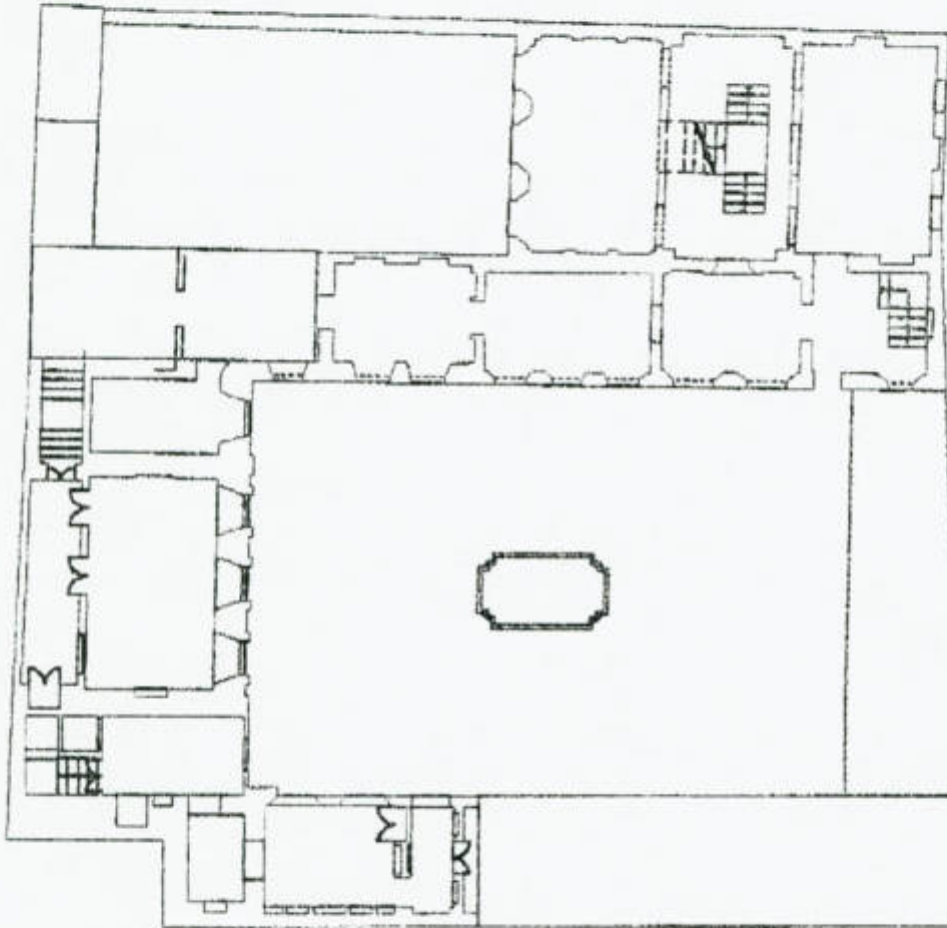

پلان طبقه همکف

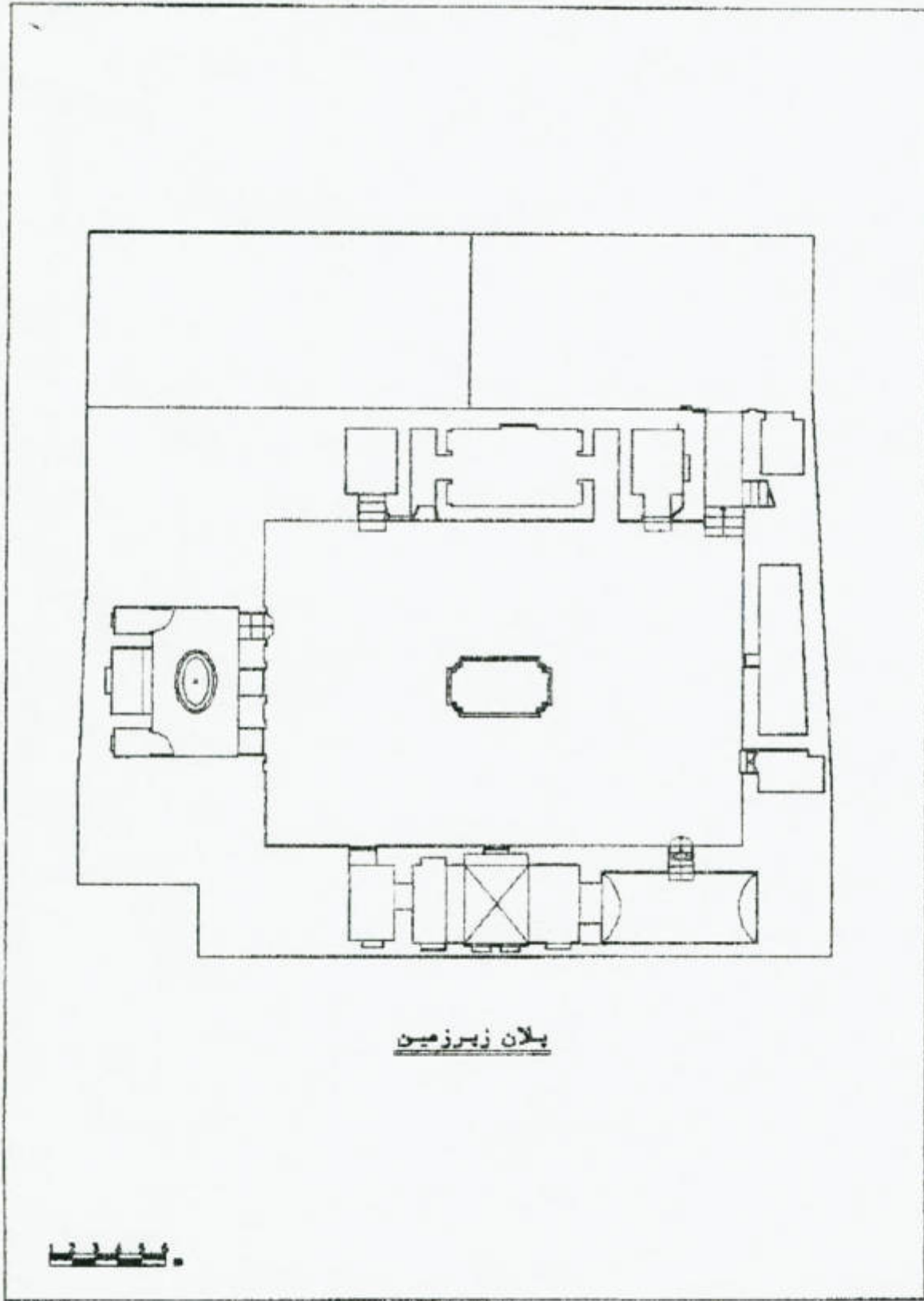

خانه صالح جو - تبریز

پلان طبقه اول

خانه ملج جو - تبریز

خانه صلح جو - تبریز

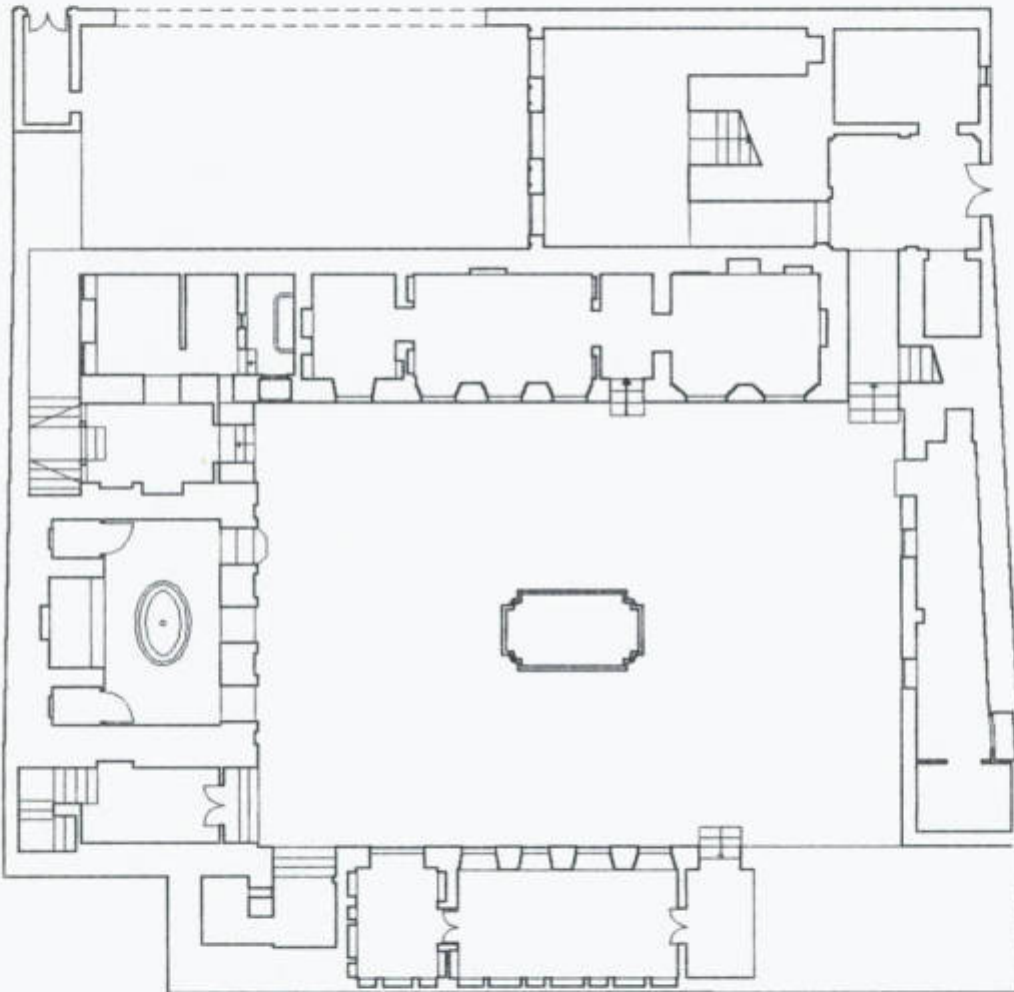
جمهوری اسلامی ایران
استان آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی

خانه صلح جو - تبریز

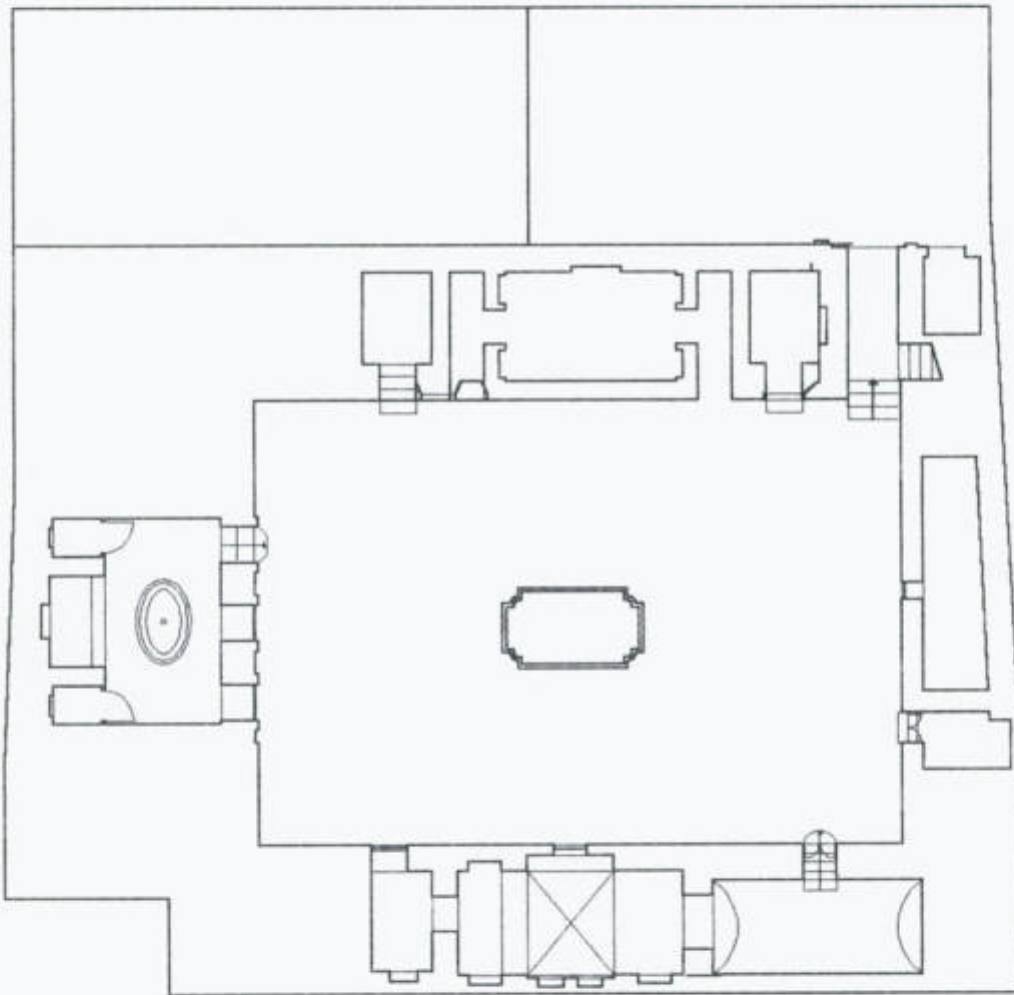

پلان طبقه همکف

خانه صلح جو - تبریز

پلان زیرزمین

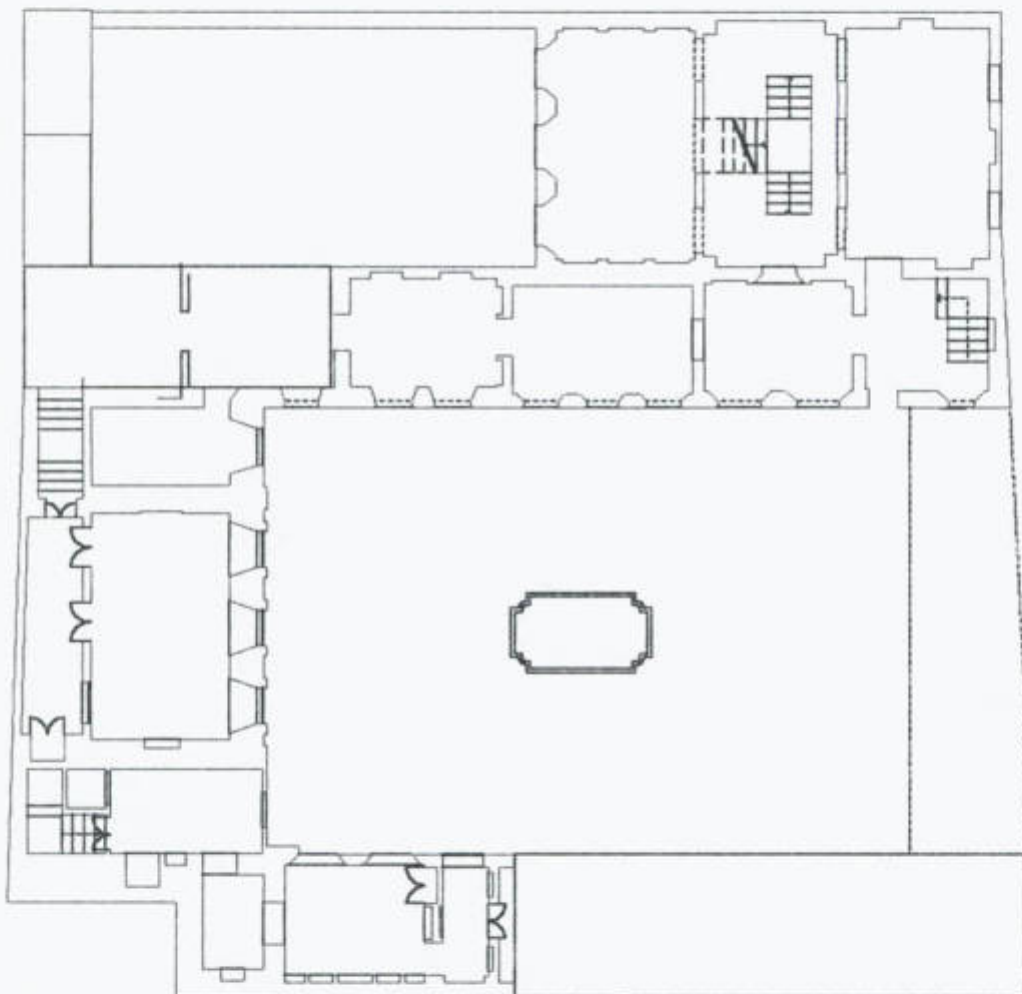

نمای جنوبی

حداکثر سطح - ۱۰۰ - مترمربع

خانه صلح جو - تبریز

پلان طبقه اول

خانه صلح جو - تبریز

خانه صلح جو - تبریز

خانه صلح جو - تبریز

خانه صالح جو - تبریز

خانه صالح جو - تبریز

خانه صلح جو - تبریز

Iranian Cultural Heritage Organizatin

National Registion council Of North – West

Title : Solh jou House

City : Tabriz

Cultural Heritage Of East Azarbayjan